Täysistunto

Torstai 22.4.2021 klo 17.10—17.18

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista

Hallituksen esitys HE 53/2021 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 11/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 11/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Edustaja Soinikoski.

Keskustelu

17.11 **Mirka Soinikoski vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Vuoden 2020 kokouksista saadut kokemukset ovat lisänneet etäosallistumismahdollisuuksien tarjontaa ja käyttöä. Käytettävissä olevat kokouspalvelut ja kokouskäytännöt kehittyvät ja tieto palveluista ja niiden käytöstä leviää tällä hetkellä nopeasti.

Etäosallistumis- ja verkkokokouspalveluiden kysynnän ja osaamisen odotetaan kasvavan merkittävästi vuonna 2021. Vasta kevään kokousten jälkeen kesällä ja syksyllä 2021 on käytettävissä riittävästi kokemusta sellaisista etäosallistumis- ja verkkokokouskäytännöistä, joissa yhteisöjen jäsenten oikeudet voidaan toteuttaa kaikilta osin.

Lakivaliokunta on lausunnossaan viitannut aiempiin väliaikaista lakia koskeviin lausuntoihinsa, joissa se on nostanut esiin etäosallistumista helpottavan pysyvän lainsäädännön valmistelun ja pitänyt muun muassa siihen liittyvää selvitystyötä tärkeänä. Lakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan etäosallistumista helpottava ja verkkokokoukset mahdollistava ehdotus pysyväksi lainsäädännöksi valmistellaan annettavaksi mahdollisimman aikaisin kevätistuntokaudella 2022. Talousvaliokunta yhtyi lakivaliokunnan tätä kehittämistyötä puoltavaan kantaan.

Lakivaliokunta piti nyt ehdotettua sääntelyä kaiken kaikkiaan perusteltuna ja puolsi sen hyväksymistä.

Määräaikaisen sääntelyn soveltamisen aikana on tarkoituksenmukaista kerätä kokemusta ja tietoa etäkokousten järjestämisestä, niihin mahdollisesti liittyvistä ongelmista sekä hyvistä käytännöistä, jotta tätä tietoa voidaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntää myöhemmin uudistettaessa yhteisölainsäädäntöä myös pysyvästi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Heinonen.

17.12 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Haluan kiittää vielä ministeri Henrikssonia. Me kävimme tästä keskustelua, ja silloin nostin esille muutamia huomioita, sekä

hyviä että ehkä pieniä huoliakin. Tämähän koskee siis osakeyhtiöitä, asunto-osakeyhtiöitä, osuuskuntia, yhdistyksiä ja niiden kokousten siirtoja mutta toisaalta myös etäkokousten järjestämistä. Toin esille tuossa edellisessä keskustelussa, että on myös merkittävä esteettömyys- ja saavutettavuuskysymys, että näitä kokouksiin osallistumisia voidaan toteuttaa etänä, ja toivon, että näin olisi myös pysyvämpänä käytäntönä tämän koronakriisinkin jälkeen.

Sitten toisena toin esille tämän monipaikkaisuuden ja etäyhteyksien toimivuuden. Meidän pitää varmistaa, että meillä on tietoliikenneyhteydet koko maassa siinä määrin kattavat, että näihin kokouksiin voidaan osallistua.

Kolmantena toivoin, että ministeri Henriksson ottaisi työn alle valmistelun, jossa meillä luotaisiin järjestelmä näiden kokousten sähköiselle toteuttamiselle, myös äänestysten mutta ennen muuta myös vaalien osalta. Aika usein tällaisissa kokouksissa, joita pidetään siis kerran tai kaksi vuodessa — asunto-osakeyhtiöt, osakeyhtiöt, yhdistykset — saattaa tulla vaalitilanteita, ja silloin olisi tärkeää, että meillä olisi luotettava järjestelmä, mielellään vaikkapa yhteinen kansallinen järjestelmä, jota nämä tahot voisivat käyttää kokousten järjestelyihin. Eli oikeastaan kannustan, että tästä saataisiin myös saavutettavuuden ja esteettömyyden näkökulmasta pysyvä käytäntö Suomeen.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkelä.

17.14 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä sinänsä ehkä hieman teknisluonteinen lakiesitys on erittäin tarpeellinen, mitä tulee näiden etäkokouskäytäntöjen täsmentämiseen. Ja kuten edellisetkin puhujat, olen sitä mieltä myös, että näitä samoja käytäntöjä voitaisiin soveltaa myös normaaliaikana nykyistä enemmän ja sallia etäkokoustaminen yhtiökokouksissa myöskin koronapandemian päätyttyä.

Nythän on sellainen tilanne, että joissakin yhtiökokouksissa on esimerkiksi mahdollista edustaa valtakirjalla toista henkilöä. Ja en koe, että se, että henkilö edustaisi omana itsenään kokouksessa itseään, ainakaan vähentäisi hänen demokraattisia vaikuttamismahdollisuuksiaan verrattuna valtakirjaedustamiseen. Voisin uskoa, että se jopa lisäisi osallistumisaktiivisuutta kokouksiin joissain yhtiökokouksissa, joissa ei ehkä ole niin suurta osaa asunto-osakeyhtiön osakekannasta paikalla kenties normaalistikaan edustettuna, niin että kenties etäkokouksiin niitä ihmisiä, jotka ehkä asuvat eri paikkakunnilla, tulisi paikalle paljon paremminkin.

Käytännössä on nähty, että nämä etä-äänestysmenettelyt voivat olla hyvinkin toimivia ja helpottaa jopa ääntenlaskua verrattuna perinteisiin paikan päällä suoritettaviin lippuäänestyksiin. Erityisesti monimutkaisissa yrityksen hallituksen kokoonpanosta päätettävissä äänestyksissä, missä ehdolla saattaa olla vaikka kymmenen ehdokasta ja näiden ehdokkaiden välisiä äänisuhteita pitää selvittää, niin kone laskee äänet varsin nopeasti ja luotettavasti.

Eli toivoisin, että tästä tulisi ehkä hieman pysyvämpääkin lainsäädäntöä jollain aikavälillä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huttunen.

17.16 **Hanna Huttunen kesk:** Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Soinikoski hyvin kuvasi tässä äsken meidän lakivaliokunnan lausuntoa, ja itsekin lakivaliokunnan jäsenenä allekirjoitan sen täysin. Me pidimme tätä ehdotettua säätelyä kaiken kaikkiaan perusteltuna.

Itse olen tässä Teams-aikana monta kertaa miettinyt, että ei niin paljon pahaa, etteikö jotakin hyvääkin, ja kyllähän varmaan tästä koronasta tulee todellakin jäämään pysyviä käytänteitä. Kaikki me, ketkä olemme mukana eri järjestöissä ja yhtiöissä, tiedämme sen, että on tosi haastavaa ekanakin saada kokousedustajia niihin hallituksiin jäseniksi, mutta myös nämä kokousaikataulut on monesti vaikea sovittaa päällekkäin, ja itse uskon, että näistä uusista käytänteistä tulee helpotusta myös tähän ihmispulaan, että ihmiset paremmin sitten osallistuvat kokouksiin.

Kyllähän se aikansa vie, ennen kuin tähän totutaan, mutta kyllähän nyt jo on osoitettu, että ihmiset loppupelissä oppivat aika nopeasti nämä järjestelmän käyttämiset, ja totta kai nyt, kun lähdetään säätämään näitä lakeja, pitää sitten huomioida myös se, että ne käyttäjät saavat myös tukea ja siten myös ikäihmiset ja henkilöt, ketkä eivät ole niin tottuneet käyttämään tätä tekniikkaa, oppivat, ja heillekin tulee tästä uusi rutiini.

Pidän tätä esitystä erittäin hyvänä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 53/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.